

गावोगावी इंटरनेटच्या सुविधा पोहचण्यासंदर्भात "डिजिटल इंडिया" या योजनेअंतर्गत "GROUND BASED TOWER AND HOISTING OF EQUIPMENT" या प्रयोजनासाठी भारत संचार निगम लिमिटेड (BSNL) यांना जागा उपलब्ध करून देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

महसूल व वन विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- जमीन-२०२२/प्र.क्र.१८८/ज-१

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- २९ नोव्हेंबर, २०२२

संदर्भ:-

१. महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता, १९६६ मधील कलम ४०.
२. महाराष्ट्र जमीन महसूल (सरकारी जमिनीची विल्हेवाट लावणे), नियम १९७१ मधील नियम ६ व नियम ३१.
३. महाप्रबंधक, भारत संचार निगम लिमिटेड (BSNL) यांचे पत्र क्र.No.MHCO-NOCM/१२(११)/२/२०२२-०/OPGM CM, दि.१६/०८/२०२२

प्रस्तावना:-

इंटरनेट सुविधांपासून वंचित राहिलेल्या राज्यातील एकूण २३८६ गावांमध्ये ४G सर्व्हीसेसच्या सेवा उपलब्ध करून देण्यासाठी केंद्र शासनामार्फत योजना राबविण्यात येत असून दि. ०९ डिसेंबर २०२३ रोजी पर्यंत योजना पूर्णत्वास नेण्याचे लक्ष्य आहे व उपरोक्त प्रयोजनासाठी गावोगावी इंटरनेटच्या सुविधा पोहचण्यासंदर्भात "डिजिटल इंडिया" बाबतच्या मा. पंतप्रधान महोदयांच्या दूरदृष्टीनुसार सदर कार्यक्रम राबविणे कामी दि. २७ जुलै २०२२ रोजी मा. पंतप्रधान महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली दि. २७ जुलै २०२२ रोजी झालेल्या मंत्रीमंडळाच्या बैठकीतील निर्णयास अनुलक्षून मुख्य महाप्रबंधक, BSNL यांनी दि. १६ ऑगस्ट २०२२ च्या पत्राद्वारे सादर केलेला महाराष्ट्रातील दूरक्षेत्रातील (remote villages) २३८६ विशिष्ट गावांमध्ये "GROUND BASED TOWER AND HOISTING OF EQUIPMENT" या प्रयोजनासाठी २०० चौ.मी. जागा ही विना मोबदला उपलब्ध करून देण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय:-

भारत संचार निगम लिमिटेड (BSNL) या केंद्रशासनाच्या संस्थेस दूरक्षेत्रातील गावांमध्ये दूरसंचार व इंटरनेट सेवा पुरविणे या सार्वजनिक प्रयोजनासाठी जमीन उपलब्ध करण्याच्या अनुषंगाने पुढीलप्रमाणे शासन निर्णय घेणेत येत आहे :-

- अ) "GROUND BASED TOWER AND HOISTING OF EQUIPMENT" या प्रयोजनासाठी परिशिष्ट "अ" येथे नमूद केलेल्या सर्व गावांमध्ये २०० चौ.मी. निर्बाध्यरित्या उपलब्ध असलेली खुली जागा अथवा गायरान जमीन विनामूल्य उपलब्ध करून देण्यास जिल्हाधिकारी यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. जिल्हाधिकारी यांचेकडे असे प्रस्ताव प्राप्त झाल्यानंतर जिल्हाधिकारी यांनी १५ दिवसांत जमीन मंजूरी व Tower उभारणीस मंजूरी देणे आवश्यक राहिल.
- ब) "GROUND BASED TOWER AND HOISTING OF EQUIPMENT" या प्रयोजनासाठी उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या २०० चौ.मी. जागेस ऊर्जा विभागाने MSEDCL च्या निधीतून प्राधान्याने २ ते ३ महिन्यांच्या कालावधीत पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून वीज पुरवठा व जोडणी देण्यात यावी. त्यानंतर वीज वापरानुसार मासिक देयक उपभोक्ता यांनी भरावे.
- क) "GROUND BASED TOWER AND HOISTING OF EQUIPMENT" या प्रयोजनासाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या २०० चौ.मी. या जागेपर्यंत OFC केबल टाकण्यासाठी रस्त्याचा वापर (Right of Way) उपलब्ध करून देण्याबाबत BSNL ने OFC केबल टाकण्यासाठी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या तसेच सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिपत्याखालील रस्ते पूर्ववत करण्याच्या अटीच्या अधीन राहून उपरोक्त प्रयोजनासाठी उपलब्ध करून दिलेल्या जागेपर्यंत OFC केबल टाकण्यासाठी रस्त्याचा वापर (Right of Way) विनामूल्य उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ड) ऑप्टिकल फायबर(OFC) केबलसाठी स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून आकारण्यात येणा-या नाममात्र भाड्यातून पूर्ण सूट देण्यात येत आहे.
- इ) "GROUND BASED TOWER AND HOISTING OF EQUIPMENT" या प्रयोजनासाठी दुरक्षेत्रातील टॉवर उभारणीसाठी संबंधित जिल्हयाचे जिल्हाधिकारी हे "नोडल अधिकारी" म्हणून समन्वय साधतील.

०२. सदर शासन निर्णय हा वित्त विभागाच्या सहमतीने व त्यांचेकडील अनौपचारिक संदर्भ क्र.३०७/२०२२/व्यय-९, दिनांक १०/११/२०२२ अन्वये आणि दि. २९/११/२०२२ च्या मा. मंत्रीमंडळ बैठकीतील निर्णयाच्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून, त्याचा संगणक सांकेतांक क्र. २०२२११२९१९१८२८०११९ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(सुहास ममदापूरकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

- सोबत - परिशिष्ट - "अ"

प्रत:-

- १) मा. राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा.मंत्री (महसूल), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) अपर मुख्य सचिव, (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) अप्पर मुख्य सचिव (ग्राम विकास विभाग), मंत्रालय, मुंबई
- ८) अप्पर मुख्य सचिव (सार्वजनिक बांधकाम विभाग), मंत्रालय, मुंबई
- ९) प्रधान सचिव (नवि-२), (नगर विकास विभाग), मंत्रालय, मुंबई
- १०) प्रधान सचिव (ऊर्जा विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- १२) अपर मुख्य सचिव (महसूल, मुद्रांक शुल्क व नोंदणी), यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर.
- १४) महालेखापाल (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र १/२, मुंबई / नागपूर.
- १५) जमाबंदी आयुक्त आणि संचालक, भूमी अभिलेख, पुणे.
- १६) नोंदणी महानिरिक्षक व मुद्रांक नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १७) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई.
- १८) सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग.
- १९) सर्व विभागीय आयुक्त.
- २०) सर्व जिल्हाधिकारी.
- २१) सर्व सहसचिव/उपसचिव, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २२) सर्व अवरसचिव/कक्ष अधिकारी, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २३) सहसचिव (ज-१), यांचे स्वीय सहायक, महसूल व वन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २४) निवड नस्ती (ज-१).

महसूल व वन विभाग शासन निर्णय क्र. जमीन-२०२२/प्र.क्र.१८८/ज-१, दि. २९ नोव्हेंबर, २०२२

सोबतचे

परिशिष्ट "अ"

S.N	District	Sub-District/Taluka	Village count
1	Ahmednagar	TOTAL	99
1.1		Akola	34
1.2		Jamkhed	20
1.3		karjat	21
1.4		Nagar	1
1.5		Parner	4
1.6		Pathardi	4
1.7		Rahta	1
1.8		Rahuri	4
1.9		Sangamner	8
1.10		Shevgaon	1
1.11		Shrigonda	1
2	Akola	TOTAL	14
2.1		Akot	6
2.2		Barshitakli	1
2.1		Patur	5
2.2		Telhara	2
3	Amravati	TOTAL	110
3.1		Chandur Railway	1
3.2		Chikhaldara	63
3.3		Daryapur	1
3.4		Dharni	40
3.5		Nandgaon-Khandeshwar	2
3.6		Warud	3
4	Aurangabad	TOTAL	10
4.1		Aurangabad	3
4.2		Kannad	5
4.3		Khuldabad	1
4.4		Paithan	1
5	Bhandara	TOTAL	40
5.1		Bhandara	19
5.2		Lakhandur	1
5.3		Lakhani	4
5.4		Pauni	11
5.5		Sakoli	1
5.6		Tumsar	4
6	Beed	TOTAL	19
6.1		Ambejogai	1
6.2		Beed	4
6.3		Dharur	3
6.4		Georai	9
6.5		Kaij	2
7	Buldana	TOTAL	15
7.1		Chikhli	3
7.2		Jalgaon (Jamod)	4

१६ - सप्तरी

S.N	District	Sub-District/taluka	Village count
7.3		Lonar	1
7.4		Mehkar	2
7.5		Sangrampur	5
8	Chandrapur	TOTAL	93
8.1		Bhadravati	7
8.2		Brahmapuri	1
8.3		Chandrapur	7
8.4		Chimur	4
8.5		Gondpipri	1
8.6		Jiwati	40
8.7		Korpana	1
8.8		Mul	3
8.9		Nagbhir	5
8.10		Pombhurna	2
8.11		Rajura	6
8.12		Sawali	1
8.13		Sindewahi	8
8.14		Warora	7
9	Dhule	TOTAL	56
9.1		Sekri	52
9.2		Shirpur	4
10	Gadchiroli	TOTAL	313
10.1		Aheri	49
10.2		Armori	9
10.3		Bhamragad	24
10.4		Chamorshi	14
10.5		Desaiganj (Vadasa)	4
10.6		Dhanora	64
10.7		Etapalli	52
10.8		Gadchiroli	11
10.9		Korchi	20
10.10		Kurkheda	22
10.11		Mulchera	13
10.12		Stroncha	31
11	Gondiya	TOTAL	48
11.1		Arjuni Morgaon	15
11.2		Deori	21
11.3		Gondiya	1
11.4		Goregaon	1
11.5		Sadak-Arjuni	6
11.6		Salekasa	3
11.7		Tirora	1
12	Hingoli	TOTAL	4
12.1		Hingoli	2
12.2		Kalamnuri	2
13	Jalgaon	TOTAL	26

2/7

S.N	District	Sub-District/taluka	Village count
13.1		Chalisingaon	8
13.2		Chopda	4
13.3		Dharangaon	1
13.4		Jamner	1
13.5		Pachora	1
13.6		Raver	4
13.7		Yawal	7
14	Jalna	TOTAL	3
14.1		Badnapur	1
14.2		Bhokardan	1
14.3		Ghansawangi	1
15	Kolhapur	TOTAL	67
15.1		Ajra	1
15.2		Bavda	3
15.3		Bhudargad	7
15.4		Chandgad	3
15.5		Gadhinglaj	2
15.6		Hatkanangle	10
15.7		Kagal	4
15.8		Panhala	2
15.9		Radhanagarl	10
15.10		Shahuwadi	20
15.11		Shirol	5
16	Latur	TOTAL	3
16.1		Ahmadpur	1
16.2		Ausa	2
17	Nagpur	TOTAL	80
17.1		Bhiwapur	16
17.2		Hingna	5
17.3		Katol	3
17.4		Kuhi	20
17.5		Mauda	2
17.6		Nagpur (Rural)	3
17.7		Narkhed	1
17.8		Parseoni	9
17.9		Ramtek	9
17.10		Umred	12
17.10		TOTAL	91
18	Nanded		1
18.1		Ardhapur	9
18.2		Bhokar	7
18.3		Hadgaon	7
18.4		Kandhar	22
18.5		Kinwat	26
18.6		Loha	6
18.7		Mahoor	10
18.8		Mukhed	10

S.N	District	Sub-District/taluka	Village count
18.9		Naigaon (Khairgaon)	2
18.10		Nanded	1
19	Nandurbar	TOTAL	110
19.1		Akkalkuwa	27
19.2		Akrani	53
19.3		Nandurbar	3
19.4		Nawapur	24
19.5		Talode	3
20	Nashik	TOTAL	131
20.1		Baglan	11
20.2		Dindori	3
20.3		Igatpuri	7
20.4		Kalwan	9
20.5		Malegaon	1
20.6		Nandgaon	2
20.7		Peint	24
20.8		Surgana	46
20.9		Trimbakeshwar	27
20.10		Yevla	1
21	Osmanabad	TOTAL	11
21.1		Kalamb	1
21.2		Lohara	2
21.3		Osmanabad	2
21.4		Umarga	5
21.5		Washi	1
22	Palghar	TOTAL	67
22.1		Dahanu	5
22.2		Jawhar	33
22.3		Mokhada	9
22.4		Palghar	3
22.5		Talasari	1
22.6		Vada	12
22.7		Vikramgad	4
23	Parbhani	TOTAL	11
23.1		Gangakhed	6
23.2		Jintur	4
23.3		Sonpeth	1
24	Pune	TOTAL	107
24.1		Ambegaon	15
24.2		Baramati	1
24.3		Bhor	17
24.4		Daund	1
24.5		Indapur	1
24.6		Junnar	2
24.7		Khed	14
24.8		Mawal	7

S.N	District	Sub-District/taluka	Village count
24.9		Mulshi	13
24.10		Purandhar	4
24.11		Velhe	32
25	Raigarh	TOTAL	226
25.1		Alibag	10
25.2		Karjat	24
25.3		Khalapur	14
25.4		Mahad	26
25.5		Mangaon	11
25.6		Mhasla	5
25.7		Murud	6
25.8		Name of the Panvel	3
25.9		Panvel	34
25.10		Pen	20
25.11		Poladpur	15
25.12		Roha	22
25.13		Shrivardhan	4
25.14		Sudhagad	12
25.15		Tala	12
25.16		Uran	8
26	Ratnagiri	TOTAL	213
26.1		Chiplun	31
26.2		Dapoli	37
26.3		Guhagar	19
26.4		Khed	29
26.5		Lanja	10
26.6		Mandangad	26
26.7		Rajapur	36
26.8		Ratnagiri	2
26.9		Sangameshwar	21
26.10		(blank)	2
27	Sangli	TOTAL	7
27.1		Atpadi	1
27.2		Jat	3
27.3		Khanapur (Vita)	1
27.4		Shirala	2
28	Satara	TOTAL	169
28.1		Jaoli	19
28.2		Karad	2
28.3		Khatav	2
28.4		Koregaon	1
28.5		Mahabaleshwar	53
28.6		Man	1
28.7		Patan	55
28.8		Satara	34
28.9		Wai	2

S.N	District	Sub-District/taluka	Village count
29	Sindhudurg	TOTAL	84
29.1		Devgad	3
29.2		Dodamarg	16
29.3		Kankavli	7
29.4		Kudal	12
29.5		Malwan	23
29.6		Sawantwadi	16
29.7		Vaibhavvadi	5
29.8		Vengurla	2
30	Solapur	TOTAL	9
30.1		Karmala	4
30.2		Mangalvedhe	3
30.3		Pandharpur	1
30.4		Sangole	1
31	Thane	TOTAL	49
31.1		Ambarnath	3
31.2		Bhliwandi	2
31.3		Kalyan	4
31.4		Murbad	10
31.5		Name of the Kalyan	5
31.6		Shahapur	12
31.7		Thane	13
32	Wardha	TOTAL	33
32.1		Arvi	12
32.2		Ashti	1
32.3		Deoli	1
32.4		Karanja	13
32.5		Samudrapur	2
32.6		Seloo	2
32.7		Wardha	2
33	Washim	TOTAL	9
33.1		Karanja	2
33.2		Malegaon	2
33.3		Mangrulpir	3
33.4		Manora	2
34	Yavatmal	TOTAL	59
34.1		Arni	4
34.2		Darwaha	3
34.3		Digras	1
34.4		Ghatanji	10
34.5		Kalamb	2
34.6		Kelapur	6
34.7		Mahagaon	1
34.8		Maregaon	2
34.9		Pusad	5
34.10		Umarkhed	8

S.N	District	Sub-District/taluka	Village count
34.11		Wani	5
34.12		Yavatmal	5
34.13		Zari-Jamani	7
34.14		Grand Total	2386

7/7